

AZ ÁG. H. EV.
MISSZIÓ-
EGYESÜLET
HIVATALOS
KÖZLÖNYE.

MISSZIÓI LAPOK

Megjel havonta
Előfizetési ára:
1 évre 1 pengő.
Postatakarékpzt
számla 17.270 sz.

ALAPITOTTA: SCHOLTZ ÖDÖN ESPERES.

Felelős szerkesztő és felelős kiadó: NÉMETH KÁROLY.

A Missziói Lapok szerkesztősége: Lébény, Moson m. — Kiadóhivatal: Kispest, Thököly-út 18.

Bibliaalvasás.

„A Szent Lélektől indíttatva szólottak az Istennek szent emberei.”
II. Péter 1, 21.

A Bibliát akkor tudjuk helyesen olvasni, hogyha tudjuk, hogy miképpen íratott meg. Aki nem hiszi, hogy a teljes Írás, úgy az Ótestámentom, mint az Újtestámentom, Istentől ihletett, az olvashatja a Bibliát, de nem jól olvassa. Helyesen mutatnak ugyan rá, hogy a Biblia egy óriási és rengeteg kultúrkinccset magában rejtő irodalom, amelynek ismerete nélkül senki nem lehet igazán művelt ember, de a Biblia sokkal több, mint irodalom.

A Biblia Isten akaratát ismerteti meg az emberekkel. A zsolotárírók és a próféták nem azért énekeltek és szóltak, mert zseniális költők és aranyshájú szónokok voltak, hanem mert Isten kényszerítette őket és nem nyugodhattak addig, amíg el nem mondták, amit Isten adott szólniok. Az evangélisták és az apostolok nem írásuknak a formájára, hanem tartalmára fektették a súlyt. A Bibliát tehát azért olvasuk, hogy abból megismerjük Istent s azt, hogy mit kíván tőlünk Isten. A Biblia mindegyikünket személyesen és személyünkben szólít meg.

Nagy dolog, hogyha a Bibliából megismerjük Isten szent akaratát. Még szebb dolog, hogyha a Bibliából és annak olvasása révén Istenbe vetett hitünk és bizodalunk erősödik és gazdagodik. Hitünk

önmagában gyenge és változó. Tegnap fényes lánggal égett, ma csak pislákol. Tegnap erős volt a meggyőződésünk mint a szikla, ma zavarodottan és ingatagon nézünk körül. Reményünk, amely eddig olyan biztos kalauzunk volt, ma talán megtört és elhalványult. Szeretetünkben készek lettünk volna a legnagyobb áldozat meghozatalára, s egyszerre csak észrevesszük, milyen önzők, irigyek és telhetetlenek lettünk. Vissza a Bibliához, a Bibliaalvasáshoz, hogy a hitem, a szeretetem és a reménységem megszilárduljon, gyarapodjon!

A Biblia nem szünik meg rámutatni és bizonyítani, hogy Isten jelen van. Megmutatja, hogy mimódon kíséri, vezeti, oltalmazza és bünteti az embert és a népeket. A Bibliát olvasnunk kell azért is, hogy megtudjuk és meglássuk, hogy Isten most is itt van a világban, övé az ország, a hatalom és a dicsőség.

A Biblia egyetlenes könyv. Nincs az életnek egyetlen olyan pontja vagy oldala sem, amellyel a Biblia ne foglalkoznék, amelyet hataáskörébe és fényébe ne vonna. Győzelem és kudarc, könny és mosoly, vihar és csend, bűn és szenttség: ezek a nagy tények megtalálhatók a Szentírás minden lapján. És amikor feltárja előttünk az életet magaslataival és mélységeivel, derűjével és borűjával, múltó és örökkévaló mivoltával, nem kelti

bennünk az élet hiábavalóságának érzetét. Az életnek értelmet, értéket és jelentőséget ad. Az életfel-fogást dinamizálja és nagy távlatokhoz neveli.

A Biblia a mának könyve; modern. Ennek a mi világunknak a problémáit is csak a Biblia megvilágításában ismerjük meg igazi mi-voltunkban s a Bibliában találjuk meg problémáink, egyéni, családi, népi és emberi problémáink meg-

oldását. Mert a Bibliában van az igazság és a világozság.

A Biblia megérthető, mert a Biblia az embereknek számára íratott, hogy az emberek életkenyere legyen. Ma, amikor a láthatár első-tétül s a veszedelmek, gondok, tépelődések hullámai elnyeléssel fenyegetik az emberiséget, térjünk vissza a Bibliához, olvassuk a Bibliát és szívleljük meg középponti üzenetét: „Bizzál Istenben!”

Böhm Sámuel levele Renner Endre alhoi lelkészhez.

(Böhm Sámuel 1831 október 25.-ikén született a vas megyei Kiczléd (Kitzladen) faluban, amely az alhoi anyaegyházközséghez tartozott, mintegy 180 evangélikus lélekkel; a kiczlédi gyermekek részint Lipótfalvára, részint Bükkösdre jártak iskolába. Renner Endre volt tehát Böhm Sámuel lelkésze. Böhm Sámuel volt az első magyarországi evangélikus misszionárius; fiatalon, 1859 október 27.-ikén halt meg Afrikában, klimalázban, miután 22 hónapig működött az ehve négerék között. — 1853-ból Bázélból kelt németnyelvű levelét Takáts Gyula úr küldte meg lapunk szerkesztőjének Meszlenből, a levél magyar fordításával együtt. Szerk.)

Bázél, 1853. december 27.

Nagytisztelétű és Tisztelt Lelkész Úr!

Szíveskedjék Nagytisztelétűséged megbocsátani, hogy csak most, ezen kis levelemmel teszek eleget annak a kötelességnek, amelyet már régen és pedig élőszóval kellett volna teljesítenem. Amikor ugyanis azon a ponton voltam, hogy drága szülőföldemet több évre és talán végképen elhagyom, el kellett volna Öntől búcsúznom és meg kellett volna köszönnöm azt a nagy kegyelmet, amelyben a drága Megváltó engem Ön által részesített; mert Ön volt az, aki velem a Megváltót, az ő igéjét és a keresztyén-evangélikus hit alapigazságait ifjú éveimben megismertette és amikhez sok meleg emlékezés fűződik. Mindezt köteles hálával ismerem el s ezért most Isten és Ön előtt hálásan kifejezem.

De ezenfelül erre még egy másik okom is van, amelyet Önnel most, mivel aligha tud róla, közölni akarok. Igazán nagyon sajnálom is, hogy a szülői házból és Felsőlvőn tartózkodásomkor többször elhatározott szándékom ellenére nem jutottam hozzá, hogy Nagytisztelétűséged meg látogattam és Ön-

nel megtérésem útját és belső élettapasztalataimat közöltem volna. Alhón háromszor is úgy volt, hogy Önt meglátogattam, de mindig akadály jött közbe. Elutazásom előtt minden szándékom az volt, hogy ezt megteszem, hogy Öntől elbúcsúzzam, de a tervem füstbe ment. Váratlanul kaptam az értesítést mielőbbi elutazásom órájáról, úgyhogy még arra sem került időm, hogy Kiczlédre menjek.

Ezt a mulasztásomat Ön bizonyára meg fogja bocsátani és most is még örömmel fogja tudomásul venni és velem együtt hálálni Istennek, a Csodálatosnak, az Irgalmasnak és a szövetség örök-ké hű Istenének, hogy Ön volt az ő kezében az az eszköz, amely által indítást kaptam megtérésemhez az ifjúságban, különösen az én szülőföldemen is, olyan mélyen begyökerezett testi élvezeteknek, sokféle kicsapongásnak és bűnnek útjáról.

Nagytisztelétűséged jól tudja, hogy hamarosan iskolai éveim után juhásznak szegődtem el és pedig négy évig. Nos ez a szolgálati idő és hozzá még egy év a bognármesterségben voltak azok az iskolai éveim, amelyek alatt azokban a tárgyakban, amelyeket I. János 2, 16 a szemek kívánságának, a test kívánságának és az élet kérdésének nevez, mellettárgyaikkal együtt derekas előmenetelt tettem, úgyhogy ezekből jó bizonyítványt lehetett volna számomra kiállítani. Azonban a Megváltó pásztori hűsége, véghetetlen és kimondhatatlan kegyelme, szeretete és könyörületessége magasztaltassék, hogy ezen az istentelen úton elibém állt, hogy mint útszökőtki-kapjon a tűzből, ezt mondván: Eddig és

ne tovább stb. (Jób 38, 11) és erőt vett rajtam.

A reformáció ünnepén történt ugyanis, 1849-ben (amit azonban előre nem tudtam), amikor két másik fiatalemberrel K.-ből az alhoi templomba vivő úton Isten csodálatos végzése szerint a lutheri-reformált és a katolikus egyház (akkori véleményem szerinti) keletkezése került köztünk szóba, amiről én nagy önhittséggel nyilvánítottam ki egészen hamis, magamtól gigondolt nézeteimet. Amikor azonban a templomban, az Ön prédikációjának az elején hallottam, hogy ma Luther reformációjának az emléknapiját ünnepeljük, akkor nem tudtam, hogy mit kell ezen érteni, tehát gondoltam, most oda kell figyelned, hogy mi következik és mi lesz a mondanivaló erről a tárgyról. Most csupa szem és fül voltam és mennyire elcsodálkoztam, mikor Ön a prédikációjában Lutherről és az ő fontos reformációi művéről többfelét említett, mert valóban, én erről semmit, de semmit nem tudtam, erről sem az iskolában, sem pedig egyetlen prédikációban, sem más protestánsoktól semmit, kivéve a katolikusoktól csúfolódást és kitalált hazugságokat, nem hallottam, ami igen aggasztó, úgyhogy minden lehető meg kell tenni, hogy ezen a bajon segítve legyen. Mert hogyan tudjunk a katolikusokkal, hitetlenekkel, csúfolódókkal s effélékkel szembeállni, nekik ellentmondani és drágán kivívott hitünket megvédelmezni, hogyha azt nem ismerjük? Hogyan kell majd erről egykor számot adni.

Nos, a templomból hazafelé egész úton a hallottakon gondolkodtam s ez készítetett arra, hogy otthon egy régi, vastagon porlepte, elszagotott prédikációs-könyvet keressek elő a sarokból. Ezt a könyvet minden lapozgatás nélkül felütöttem és — épen a reformáció ünnepi prédikáció tárult szemem elé. Felismeri annak az ujját, akinek neve Csodálatos? Már most ez a prédikáció röviden, erőteljes, megragadó szavakban rajzolta Luther reformációjának összefüggését, ami engem bámulatba ejtett, érdekelt és megörvendeztetett. Most vágyva vágytam többet megtudni. Így elkezdtem, vagyis nem, az Úr készítetett erre, olvasni és kutatni, könyveket hordtam össze, ahol csak találtam egyet.

És — tetszett az Úrnak, hogy ezen olvasás közben megnyissa szememet, hogy megláttam, hogy istentelen életmódom vesztembe visz. Kezdtém bűnbánatot tartani, a bűnnek ellentmondani stb., de

igen kevés terem van, hogy Önnek itt küzdelmemet, visszaeséseimet stb. lerajzoljam. Olvasási vágyam (vallásos iratok), lelki eledel utáni éhségem Felső-lövőre készítetett, hogy könyveket vegyek. Amikor másodszor mentem oda ezzel a szándékkal, könyvvásárlás közben megismerkedtem az ottani prédikátorokkal (Kühne lelkész és Besser tanítóképzőintézeti igazgató, Szerk.); miután több kérdésre feleltem, könyveket adtak előlvasásra, ami megint szükségessé tette, hogy többször is eljárjak Felső-lövőre, főleg a prédikációk is vonzóttak, amelyekből sok jó magot mint balzsamot fogadtam be megsebzett szívembe.

Mint hogy az olvasás révén a misszió-üggyel is megismerkedtem, az új élettel együtt felébredt bennem a missziói érzület, úgyhogy a misszió ügye lassanként szívügyemmé lett és szívemben titkon felébredt a vágy, hogy misszionárius legyek. Ebben a tekintetben sok küzdelmes, nyugtalan, szomorú órát éltem át, mert méltatlanságom, alkalmatlanságom stb. mindig lelkem elé tárult; de az Úr mindig újból megerősített, igéjével felgyenesített, kedvet adott és így történt, hogy Isten csodálatos vezetéséből, amelyet nem győzők eléggé csodálni és magasztalni, először Alsólövőre, aztán Felső-lövőre s végül ide kaptam elhívást. És hogy a jövőre vonatkozólag mik az Úr szándékai velem, azt ő tudja, én nem. Legyen meg az ő akarata! idáig követtem az ő hívó szavát, és az ő orcája velem volt, kegyelme kísért, szeretete megvigasztalt, sasszárnyai hordoztak. Magasztalja velem együtt ezt a nagy, csodálatos Istent. Óh, aki benne bízik és reá hagyatkozik, az semmi jóban nem szűkölködik. De annyi bizonyos, hogy a szívet nem szabad megosztani, hogy fele az övé, fele a világé legyen, hanem fenn tartás nélkül egészen az övé.

Most itt vagyok Bazelben, csak egyedül a Megváltó kegyelméből, nem emberek által, akik ugyan idehívásomhoz eszközök voltak az ő kezében, de nem ők maguk vitték végbe. De nem azért vagyok itt, hogy tanuljak és tudós pap s eféle váljon belőlem, hanem hogy a Jézus Krisztusban megtanítottam legyek és elkészíttessen Krisztus hű szolgájává a pogányok számára, vagy amit felőlem határoz. És ha az Úrnak akarunk szolgálni az ő szőlőjében, akkor azt őszinte, az ő Lelkével és az ő szeretetével telt szívvel kell tennünk, hogy hí pásztorok legyünk, ne béresek, s hogy ezek

legyünk, szükséges, hogy naponként bűnbánatot tartsunk, harcoljunk, küzdjünk, kérjünk, könyörögjünk, szívünket egészen osztatlanul neki átadjuk, mert a szívünk magátszerető, becsvágyó, önző, fennhéjázó, kevély, elvetemült, csalárd, csüggeteg, ingadozó, anyagiás lény. Ez a nagy feladat és szükségszerűség naponként a lelkem elé mered és kemény harcban állok Róm. 7, 15—25.

De azért mégis igen boldognak érzem magamat itt a testvérek és tanítók körében, akik szeretik az Úr Jézust, az ő országának ügyét és a szegény, sötét-ségben sínylődő pogányokat is. Oh, vajha ez a szeretet Magyarországon is sokakban felébredne; vajha ott is imádkoznának a pogánymisszióért (nyilvánosan is a templomban), ismertetnék és céljaira adományokat gyűjtenének. Én itt testileg és lelkileg gazdagon el vagyok látva. Bázselban más levegő jár, mint Magyarország legnagyobb részén, itt a megfeszített Krisztust prédikálják, nem pedig morált. Itt minden jó és közhasznú ügyet felkarolnak. Már sok tapasztalatot gyűjtöttem itt. Testvérkörünk jelenleg 53 testvérből áll, akik a missziói szolgálatra készülnek elő. Ebben az intézetben összesen 456 misszionáriust képeztek és küldtek ki.

Itt jól megy sorom és mindennel meg vagyok elégedve, eddig egészségem is volt, tanulásomat eddig megáldotta az Úr. Szeretnék még sokat írni missziói életünkről, és magáról a misszióról s még sok egyébről innen Bázselből, ha volna rá hely. Igen örülnék, ha levelet írna, én mindig kész vagyok Önnek válaszolni.

Mindent köszönök, biztosítom szeretetemről és Istennél való esedezésemről, sokszor gondolok Önre imádságomban. Bocsásson meg, ha valamivel megbántottam volna, gondolja meg, hogy együgyű legény voltam s még most is az vagyok. Nagytiszteletűségedet és családját, Nikó tanító urat üdvözölve és gazdag újévi áldást kívánva vagyok Nagytiszteletűségednek hálás Böhm Sámuelje, missziói növendék. Címem: B. S., a Missziói Ház növendéke, Bazel, Svájc. Nagyon kérem Nagytiszteletűségedet, imádkozzék értem, hogy az Úr áldása kísérjen minden utamon.

(A levél második oldalának szélén ezt írta: Istennek legyen dicséret és hála, megtaláltam Jézust, a bűnösök Megváltóját és a bűn eltörlőjét és vele mindent és mi kellene még? Boldog vagyok, hogy van Megváltóm, ez a drága ajándékom!)

Egy nép megint rátalál templomára.

Egy német katona írja egyik ujságban:

Háborús élmény szovjetunió egyik nagyvárosában. Szükségtelen elmondanom, hogy a bolsevisták mit csináltak a templomokból és a székesegyházakból! Most azonban a magunk szemével láttuk. Láttunk templomokat, amiket raktárakká alakítottak át; láttunk templomokat, amelyek előtt rikító plakátok mozielőadásra hívogattak, láttunk egy templomot, amelyet garázsá és autójavító műhelyé alakítottak át.

Alig leírható, hogy milyen volt ez a templom, amikor először léptünk be. A közepén egy felborított autó feküdt, amelynek karterjából olaj szivárgott, amelyre és balra az oldalhajókban két felbakolt kocsit állt. Autógumik, pótalkatrészek, kábelok és az ilyen műhelyben megszokott szemét borította a padlózat nagy négyzetköveit. Az oltárszentélyben két zsirozógördőt ástak, a falakon vastag villanyvezetékek futottak végig. — Hogy ez az épület valamikor templom

volt, azt csak építészeti formájáról lehetett felismerni.

Mi mozoghat ott a jobboldali sarokban? Ládák és autópárnák között két öregasszony guggol! Ez a templom lett utolsó menedékhelyük a bombázóinktól és zuhanóinktól meglátogatott városban.

A szolgálati lapon vasárnapra ez áll: 10.00 órakor táborigi istentisztelet. A törzsőrmeister szombatán hat emberből egy kommandót állít össze, amelynek feladata, hogy a templomot az istentisztelet céljára rendbehozza. Először is a főhajóból kell a gépkocsit eltávolítani. Többszörös hórúkkal és az egyik hadnagyunk segítségével ez hamarosan sikerült. Az oldalhajókban levő autókat csak a falhoz toljuk, s azután a többi a seprűknek kellett elvégezni. Mire ebédelni mentünk, a templom, ha nem is ünnepélyes, de mégis tisztességes formában volt. Délután a főhajó körül vastag kötelet húztunk, hogy azután ezt a részt sátorponyvakkal elkülönítsük. Most már csak egy asztal hiányzott oltárnak, egy

nyirfakereszt és zöld lomb, s a templom elkészült a tábori istentiszteletünkre.

Vasárnap reggel a templom megtelt szürke egyenruhás katonákkal! A helybeli lakosság kíváncsian tolongott a templomajtóban. Már kimerészkedett az utcákra, mert észrevette, hogy a német katoná nem az a barbár, akinek népbiztosai festették! — Mi történik itt? — És amint katonáink rázendítettek a dícséretre: „Dicsérd én lelkem a dicsőség örök királyát“, akkor mintha hályog hullott volna le a szemükről: Hiszen itt istentiszteletet tartanak! — Férfiak és nők térdre esnek és sokan a keleti egyház szokása szerint homlokukat földig lehajtják. — Német katonák ebből a műhelyből megint templomot csináltak! — Mindig előbbre tolokodtak és nem volt könnyű dolog őket annyira visszatartanom, hogy istentiszteletünket ne zavarják. A német tábori lelkész prédikációjából semmit sem értettek; idegen volt nekik a zsolnári ige: „Sokat cselekedtél te, Uram Istenem, a te csodáiddal és

terveiddel miérettünk“, de ők is, mi is éreztük: a felszabadulásnak ebben az órájában Isten jelen van.

Mennyire éhezhetett ez a nép Isten igéjé! Az eltelt sok esztendő alatt a hit nem halt ki! Az olyan erősen szertartásos és liturgiás orthodox egyház minden formá nélkül imádkozó egyházzá vált: Titkon imádkoztak, most azonban megint a gyülekezetben imádkozhatnak.

A sátorponyvákat és az oltári felszerelést a tábori istentisztelet után megint becsomagoltuk. A kereszt és az asztal azonban a templomban maradt. Pár óra múltán az asztalon fehér terítő volt, egy gyertya égett és virágok díszítették a keresztet! — Azóta a vasárnap óta ebben a templomban nagy a jövés-menés; az egyszerű nyirfakereszt előtt állandóan térdelnek férfiak és nők, fiúk és leányok; és édesanyák elhozzák egészen tizenkét éves korig a gyermekeiket katonalelkészünkhöz megkeresztelni! — Egy nép megint megtalálta templomát!

Scholtyssek Herber örvezető.

Az útlevel.

Az ember az álarc nélkül való halállal a Gossner Misszió Lohardagában lévő belpoklosok menedékhelyén találkozhatnak. A betegek elevenen elrohadnak, egyik tagjuk a másik után hull le a rothadás miatt. Csak a keresztyén hit állhat meg az álarc nélküli való halál e megpillantásánál, mert az tud a test föltámadásáról és az örök életéről.

Christocharan, a belpoklos, halálós ágán fekszik. „Óh bár hamar hazahívna az Úr!“ kiált föl. Hangja rekedt. „Gondolod-e?“ faggatja a misszionárius, „hogy Krisztus elfogad téged?“ „Hiszem, hogy Jézus Krisztus meghalt a kereszten értem, bűnösért.“ „Akkor nyugodtan halhatsz meg: Jézusért elfogadnak téged.“ „Igen, de nem halhatok meg, mielőtt nem kaptam meg az útlevelet.“ Útlevelet? A misszionárius gondolkozik, mit ért ezalatt? Nemsokára világgossá lesz, hogy a haldokló az úrvacsorát jelöli meg így, amely már olyan gyakran fölűdítette a fáradt földi vándort. Christocharan, a belpoklos, mielőtt Lohardagába jött és keresztyénné lett, egyike volt az Indiában egyik búcsújáróhelyről a másikká zárandokló és koldulásból élő sok kegyes koldusnak. Ha Christocharan az úrvacsoráról, mint „útlevel“-ről beszél, azt mélyebb értelemben gondolja: az vezesse át most az utolsó sötét völgyön ama ragyogó országba, ahol a halálnak nincs többé hatalma rajta. Így

aztán a misszionárius megteszi a szükséges előkészületeket és legszűkebb körben gyónó beszédet tart a haldoklónak az Úr emez igéjéről: „Bizony, bizony mondom néktek: Aki az én beszédemet hallgatja és hiszen annak, Aki engemet elbocsátott, örök élete vagyon és a kárhozatra nem megyen, hanem általment a halálból az életre.“ (Ján. 5, 24.)

A beteg nagyon figyelmesen hallgatja és hangosan mondja vele a gyónó imádságot: „Én szegény, nyomorult, bűnös ember...“ Amikor a misszionárius erre azt mondja: „E vallomástételedre hirdetem néked Isten kegyelmét és földozlak minden bűnödötől...“, a beteg hangos, örvendező „amen“-nel felelt. Amikor megkapta az úrvacsorát és a hálaadó imádságot is elmondták, a misszionárius fölszólította, hogy ő maga is mondjon rövid imádságot. Szavaknak mondatokba foglalására már túlságosan gyöngye, de a „miatyánk“-ot olyan bensőséggel imádkozza, hogy mindenkit hatalmasan megindít. Nyilvánvalóvá lesz, hogy Christocharan nem tartozik a bibliai történetben szereplő kilenc halálatlan belpoklos közé, hanem az egy halás oldalán áll, aki visszatért és dicsőséget adott Istennek. Christocharannak még rövid ideig kellett szenvednie. Az Úr az utolsó úrvacsora után néhány nap múlva hazahívta.

Zarándi Attila.

Missziói imaóra.

1941. évi jelmondatunk: „Keressétek az Urat és éltek.“ (Amos 5, 6.) — Szeptember havi jelmondatunk: „A Krisztusnak beszéde lakozzék ti bennetek gazdagon.“ (Kol. 3, 16.) — Imaóránkon (szept. 9.) V. Mózes 6, 20—25. alapján arról, hogy mivel tartozik a keresztyén család és iskola a reájukbizott és körülükben felnövekvő gyermekeseregnek és ifjúságnak. Milyen veszedelmeknek van kitéve az ifjúság és a gyermekek csapata és mennyire nem szabad beérnünk csupán azzal, hogy őket a káros, mételeyező behatásoktól megóvjuk, hanem egyfelől meg kell támadnunk és irtanunk kell mindazt, ami nekik árthat, másfelől támogatnunk kell mindazt a jó munkát, ami a gyermekek és az ifjúság testi, lelki és szellemi jóléte érdekében hazánkban és egyházunkban folyik. Főleg gondoljuk meg, mit használ valakinek, tehát a gyermeknek és az ifjúnak is, ha az egész világot megnyeri, vagyis ha egyre több jut neki a világi élvezete-

tekből és örömeiből, mit használ mindez, ha lelkében kárt vall? Adhat-e és adhatunk-e neki váltságot a lelkéért? Imádkozzunk a szülőkért és a tanítókért, hogy alapigénk értelmében híven töltsék be szent hivatalukat s a nevelésükre, oktatásukra, gondozásukra bízott gyermekek és ifjak legyenek a szülők és a tanítók a Krisztusnak az ő szolgálatuk által szerzett levele, nem tintával, hanem élő Isten Lelkével írva (2. Kor. 3, 2—3.). Imádkozzunk a Vasárnapi Iskoláért, a Missziói Gyermekszövetségeikért, vezetőikért és tanuló tagjaikért. Imádkozzunk a külmisszió munkamezején folyó keresztyén iskolai munkáért; azokért, akik pogány gyermekeket iparkodnak elvezetni Isten igaz ismeretére, lélekben és igazságban imádására. Mindenekfelett pedig jól gondoljuk át, hogy mit tehetünk mi magunk a gyermekekért és az ifjúságért itthon s az egész világon!

H I R E K.

Az iskolaév elején kéri a Misszió-egyesület mindazokat, akik evangélikus gyermekeinket és ifjúságunkat oktatják, szíveskedjenek vallásitanítási tanmenetükben a külmisszióknak helyet és időt biztosítani s egyházunk jövő generációjában a misszió szeretetét és a misszió iránti érdeklődést, áldozatkészséget felébreszteni és ápolni. A misszió az egyháznak lényegszerű munkája s a misszió hőseinek életrajza kiváló eszköz a keresztyén jellem nevelésében és kialakításában. Anyag található lapunkban, a Gyermekgyülekezetben és a szakirodalomban.

Ukrán misszió. A neuendettelsaui missziói és szórványszemináriumnak három ukrán növendékét, Lomei Vazil,

Rusziv György és Rusziv Demeter lelkészeket a bajor evangélikus-lutheránus országos egyháztanács megbízásából Weissenburgban (Bajorország) ünnepélyes istentisztelet keretében lelkészekké avatták.

A német missziók köréből. A kínai és a japán missziói munkamezőkön a német külmissziói munka megszűnt. — Az Északnémet Missziói Társulat misszionáriusai Kanadában vannak internálva. Togoi (Afrika) munkamezejüknek nem lehet segítséget küldeni. A togoi 195 gyülekezetben 39.080 keresztyén van, tavaly 817 felnőtt részesült keresztségben; az úrvacsorával élők száma 18.007 volt. Az iskolai munka is tovább folyik; a tanítást 161 tanító és 20 tanító-

nő látja el 200 iskolában 9066 tanulóval. — Az ujuineai misszióról (Neuendettelseu) csak annyi ismeretes, hogy 29 misszionárius Ausztráliában van internálva. A Bavaria nevű missziói hajót az angolok valószínűleg lefoglalták.

Közös evangélikus és református missziói értekezlet. Augusztus 18-án az Evangélikus Misszióegyesület és a Református Missziói Szövetség képviselői közös értekezletre jöttek össze a Keresztyén Diákszövetség helyiségében Budapesten. Jelen voltak református részről vitéz dr. Csia Sándor, Gráf Elemér, Draskóczy István, Draskóczy László és dr. Major László; evangélikus részről Danhauser László, Drenyovszky János, Gáncs Aladárné, Kajos János, Németh Károly, Párkány Emma (jegyző), Györy János, Rimár Jenő, vitéz Sréter Ferenc, Szehlo Gábor, Torda Gyula és Zászkaliczky Pál. Az értekezlet vitéz dr. Csia Sándor elnöklete alatt folyt le. Danhauser László az evangélikus, dr. Major László a református misszió helyzetét ismertette; a bejelentett adatok örvendetes tudomásul szolgáltak. Tárgyalta az értekezlet a két egyesület iratterjesztési elszámolását, amely szerint a Református Missziói Szövetség kerek összegben 250 pengővel tartozik a mi iratterjesztésünknek. — Nagytarcsán a népfőiskola épületeiben szeptember végén vagy október elején külmissziói tanfolyam lesz olyan férfiak és nő számára, akik a misszió munkájába akarnak beállni; Szehlo Gábor erre a célra az épületeket készséggel átengedte. A tanfolyamot Danhauser László és Virágh Sándor szervezik meg; Németországból kérünk előadót. — Vitéz dr. Csia Sándor vezette be az értekezlet legfontosabb tárgyát, az oroszországi fajrokon finn-ugor és török-tatár népek misszionálásának előkészítését. A Szovjetországban körülbelül 3.5 millió finn-ugor és 17 millió török-tatár velünk fajrokon nép lakik; az utóbbiak nagyobb töme-

gekben laknak és mohamedán vallásúak. Most, hogy a szövetséges seregek fegyverei utat nyitnak ezekhez a rokon népekhez, a magyarországi evangélikus és református egyházaknak is ajtó nyílik, hogy az evangéliumot elvigyék ezekhez a népekhez, a rokonainkhoz. Hivatalosan és baráti úton kell ezt a munkát előkészíteni. Keresni kell az érintkezést azokkal a missziói társulatokkal, amelyek eddig is végezték ezt a munkát. Ilyenek a finn misszió, a „Licht im Osten“, a „Mission für Südosteuropa“, a Russische Missionsgesellschaft; továbbá a Neuendettelsau, a Neukirchener, a Liebenzeller, a Rajnai és a Lipcsei Missziói Egyesületek. Keresni kell a kapcsolatot a nálunk meglévő néprokonsági mozgalommal is. Úgyszintén ki kell terjeszteni a munkát Kinára és Japánra; az utóbbi országban Kagava-val kellene keresni az érintkezést. A református és az evangélikus egyesület szerezzék be az idevonatkozó könyveket, nyelvtanokat. Első sorban szükséges az, hogy akik ebbe a munkába akarnak állni, megtanulják az orosz nyelvet. Missziói lapjaink és egyházi lapjaink általában tartásuk ezt a munkát és feladatot állandóan napirenden. Zászkaliczky Pál főtí esperes készséggel vállalkozik idevágó finn és orosz nyelvű könyvek és cikkek lefordítására. Vitéz Sréter Ferenc, annak illusztrálására, hogy ez a gondolat, amelyet dr. Csia Sándor már a Hajnal legutóbbi vezetőcikkében megpendített, mennyire megragadta a lelkeket, két költeményt olvasott fel, amelyek ennek a nagy munkának a gondolatától születtek. A nagyfontosságú értekezlet elején Németh Károly, végén dr. Major László imádkozott. — Teológiai hallgatóink figyelmét itt is felhívjuk erre a megtekendő nagy missziói munkára. Jelentkezzenek és tanuljanak oroszul!

Rimár Jenő pénztárosunk új címe: Budapest, VI., Főtí uti lelkészi hivatal.

A Külmissziói Gyermekek Könyvtár (református) sorozatában eddig 18 kis

füzet jelent meg; kaphatók Gáncs Aladárnánál, Budapest, VIII., Balassa-u. 9. Tíz számon felüli rendelésnél portómentesen küldjük darabját 4 fillérért. Az összeg előre, bélyegben is, beküldhető. Missziói Gyermekszövetségi vezetőknek melegen ajánljuk ezeket a kis füzeteket.

Dr. Ohlemüller Gerhard, a Protestáns Világszövetség főtitkára június hó 22-én, 64 éves korában meghalt.

Kóréában a japán nemzetiségű egyházvezetők a keresztyén vallás nemzeti önálló jellege mellett nyilatkoztak. Chung Choon methodista püspök egy cikkében így ír: „El vagyunk szánva, hogy az Európára és Amerikára támaszkodással szakítunk és tisztára japán keresztyénséget alakítunk ki. Jézus

evangéliuma, tanítása és példája — a keresztyénségnek a Kelet filozófiai hagyományai szerint való ismertetése mellett, lesz a teológiai kiképzés alapvető előfeltétele.“ — A presbiteriánus egyház is kijelentette, hogy megszünteti az Amerikára támaszkodást és japán-nemzeti megújodást hajt végre. Az újító mozgalom követelményeinek megfelelően a japán keresztyénségnek meg kell tisztulnia. Buzdítania kell a híveket a saját hatáskörükben való önzetlen szolgálatra, hogy mint hű alattvalók egyértelműleg dolgozzanak a keletázsiai élettér új rendjének felépítésén. Kiváltképpen a keresztyén egyház tanát, törvényét és szokásait kell felülvizsgálatnak alávetni abból a célból, hogy minden demokratikus vonást kiirtsanak.

Kimutatás

a Magyarországi Evangélikus Misszióegyesület pénztárába 1941. évi július hó 23-tól augusztus hó 22-ig beérkezett összegekről:

Tagdíjak: 1940—41-re: Dr. Kontsek Károly Nagyrév 6 (2), dr. Kontsek Károlyné 6 (2) P.

1941-re: Karádi Károlyné Budapest 1 (1), Orosházáról: özv. Iszlai Gáborné 1 (1), özv. Varga Antalné 1, Csupor Ilona Tiszaföldvár 1 P.

Offertórium: Budapest, Üllői-u. külm. óra 5.38 P.

Adományok: özv. Horváth Sándorné Tokaj 5, Felsőszeli fiókegyesület 20, Bárdy Ernő Mezőberény 5, Lévai nőegylet bibliaköre 2.50, Tokaji egyháztagok 1.40 P.

Gyermekszövetség. Gyűjtése: vitéz Aczél Béláné tanítványai 30.60, Kassa 23.60 P. Bélyegért: Mikolcsány 1.64, vitéz Aczél Béláné tanítványai 33.10, Budapest-Vár 49.20, Homokbödögei el. isk. —62 P.

Az Úr áldó kegyelme legyen velünk!

Budapest, 1941. évi augusztus hó 22.
Csekkszám: 16.188.

Kunos Jenő kínai missziójára: Kőszeghy Károlyné Esztergom 2, Győri fiókegyesület 50, Péteri Sarolta útján Léva-Ujtelep 3, Budapestről: Végh Emilia 5, dr. Nagy Lajos 10, „Atom“ Mezőnagymihály 5, Zalán Frigyes Aszód 5, Ruttkay Elemér Cegléd 2, özv. Vásárhelyi Dezsőné Tinnye 3, Sággy Jenő Balatonszárszó 2, Gerth Hermin Klotildliget 2, Homola Nővérek Kassa 10, özv. Kertész Lajosné Várpalota 2, özv. Szabó Antalné Orosháza 3, Oravec Jánosné Pestszentlőrinc 2 P.

Rokonnépek missziójára: Dr. Urbán Ernő Sopron 5, Rimár Jenő Budapest 5, Budapest-Angyalföldi bibliorák 7.38 pengő.

Missziói házra: Budapestről: dr. Molnár Gyula 3, Rimár Jenőné 5 P.

Cél megjelölése nélkül: Benkovics István Fót 3.42, Petróczy János Nagyvázsöny 2.40 P.

Rimár Jenő, pénztáros,
VI. Főti-ut 22.